

Observatoriul este de două ori în săptămână, miercuri și sâmbătă.

Prețurile

pentru Sibiu pe 1 an întreg 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casă cu 1 fl. mai mult pe an; — trimis cu poștă în lastru monarhiei pe 1 an întreg 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — în străinătate pe 1 an 10 fl. sau 22 franci, pe 6 luni 5 fl. sau 11 franci; — număr singuratic se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIUL

Diariu politic, national-economic și literar.

Ori-ce inserate, se platesc pe serie sau linia, cu litere merunde garmondu, la primă publicare câte 7 cr., la adouă și a trei câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurul public. Prenunțările se pot face în modulu celui mai ușor prin assemnatiunile poștei statului, adreseate de a dreptu la Redacțiunea Diariului Observatoriului în Sibiu.

Nr. 49.

Sibiu, 20/2 Iuliu 1879.

Anul II.

Abonamentu nou la

„Observatoriulu“

Apropiandu-ne de finea Semestrului primu precum și a triluniului Aprilu—Iuniu, prin acésta deschidem prenumeratiune noua și invitamu la reinnoirea abonamentului pe Semestrulu alu douilea și pe triluniulu Iuliu—Septembre.

Condițiunile de abonamentu se pot vedea în fruntea diariului și adeca:

In lastru monarhiei:

Cu 4 fl. val. austr. pe 6 luni

Cu 2 fl. val. austr. pe 3 luni.

In străinătate:

Cu 5 fl. sau 11 franci pe 6 luni.

In Sibiu „Observatoriulu“ costă 3 fl. 50 cr. pe 6 luni, éra dusu la casa cu 50 cr. mai multu.

Abonamentele se pot face mai ușor prin asemnatiuni (mandate) postali, de a dreptu la Redacțiune în Sibiu, Piața mica Nr. 27.

Din Romani'a primu abonamente și în bilete hipotecari de ale statului, al pari.

In București abonamentele se pot face și la librari'a d-lui J. Szölliősi, piața teatrului.

Pentru înlesnirea publicului primu abonamente noue și cu Prim'a fiacarei luni.

Din 10 esemplare abonate efectiv, unulu se dă gratis.

Redacțiunea.

Cestiunea Evreilor în Romani'a.

III.

Dupa noi, cauzele care îndemna pe Evrei se navalésca neconținut în Romani'a sunt de două naturi deosebite: 1) lipsa de orice mesuri represive în contra fraudelor, care sunt singurul lor mijloc de existență; 2) favorurile ce ei gasescu la noi, egale și adesea ori mai mari chiaru, de câtu cele ce se acorda însuși Romaniloru.

Evreulu nu se gandesce di și nópte de câtu numai la mijlocele de a castigă cu usurintă, fara

munca, fara capitalu. Acésta nu este cu potință de câtu întrebuintandu fraudă, într'unu modu mai multu său mai putinu iscusitu.

Radica'i acestu mijlocu de existență, și ilu vei face incapabilu de a se hrani. Atunci elu, care nu tine la nici o patri'a, sta putinu, isi arunca ochii în toate partile și ilu vedi în curendu că plăca într'acolo, unde crede că i s'aru trece viciesigurile cu mai mare usurintă.

In toate tierile Europei, o poliția generale și comunale, de toate detaliile și de toate momentele, ilu urmaresce pasu cu pasu, i surprinde fraudele, și pentru cele mai mici abateri ilu pedepsece fara misericordie, pe candu în Romani'a, elu gasesce pretudindeni licență cea mai nemarginit'a, lipsa de ori-ce mesuri represive în contra fraudelor de totu felulu, afla în fine elementulu seu, pamentulu fagăduintei.

Vigilență poliției și necrutătoarea justitiă sunt cauzele care alunga pe Evrei dintr'o țară, întocmai precum grija și neîncetată curățenie alunga vermin'a dintr'o casa, precum din contra, lipsa de orice mesuri represive în contra fraudelor, parasirea lucrurilor în voia sorței, completă destrămăre a administrațiilor de toate gradele; acestea sunt magnetele care îi atragu, îi facu se navalésca din toate partile și se se incuibe la noi, până într'atăta, în câtu la urma ajungu a se crede domni.

Deschideți dictionariulu de administrațiune alu lui Block, și vedeti ramurile de comerț și industrie la care se dau Evrei la noi: comerțulu beuturilor, localurile destinate publiculu, băciurile, târgurile, pietile de aprovizionarea orașelor, neguțiatori ambulanti, samsari sau misiti, schimbulu și banc'a, osebitele meserii, etc. etc. Examinati condițiunile ce se ceru pentru fiacare din ele și măsurile destinate a menține bun'a ordine și a pedepsi abuzurile și fraudele, și ve veti convinge mai antaiu că prea puțin din ei aru fi fostu admisi în țară lor a exercită meseria ce exercita la noi, și apoi câtu este de minunată și inevitabile poliția ce se exercita, asupra lor în toate momentele.

Toate acestea, la noi sunt lasate la inspirațiunile celor ce sunt chemati a lua lăf'a de administratori și de polițai de toate gradele, lipsindu mai pretutindeni cu deservire sau celu multu marginindu-se în câte-va rudimente de ordonanție

politienesce, în cea mai completa discordanță dela unu orasiu la altulu.

Decă prin orasie auctoritatea și poliția este atât de slabă, apoi, prin comunele rurale este cu deservire nula. De aceea spre a se înlătură fraudele și abuzurile de totu felulu, ce Evrei în lipsa de ori-ce auctoritate sunt capabili se neultésca asupra simplilor locuitori sateni, s'a cerutu cu staruintă și s'au isbutitu în fine a se introduce în legea licențelor ore-care mesuri destinate a departă pe Evrei de prin sate, înse și acestea au remas litera mórta, sub cuventu că aplicarea lor ar fi suscitandu dificultati politice. Cu asemenea urmări, ori-ce stăvilire a reului devine imposibilă, că-ci, decă nici legile nu se mai potu aplică, atunci ori-cine întielege că ordonanțiile și regulamentele poliției n'aru mai avé nici unu efect.

Evrei continua dăra a se înmulți prin sate și a se îngrăsi din abuzurile lor asupra nefericitorilor sateni.

Comerțulu beuturilor este pentru ei numai unu pretextu, spre a li se permite locuință prin sate; în faptu, nu facu altu de câtu a pandi nevoile satenului și a'i lua fara timp și cu preturi de nimica, recoltă ce n'a apucatu încă nici a se face. Din bogat'a recolta de porumbu a anului trecut, prea puțin sateni mai au acum câte o mica rezerva: totă cealaltă a trecut în patulele și hambarele carciumarilor Evrei.

(Va urmă.)

Revista politica.

Sibiu, 1 Iuliu st. n. 1879.

Nemții „fidele constituțiunei“ sunt foarte supărați și desolați, pentru că alegerile făcute până acuma pentru Reichsrath au esit în defavorulu lor, așa că de pe acuma se potu aștepta cu multa probabilitate la eventualitatea că partid'a lor se se afle în minoritate în noulu parlamentu austriacu. Press'a lor a și începutu a publică articoli alarmatori, a declară patria în pericol și a denunță lumei că esista o conspiratiune reactionară, care prepara unu atentat asupra constituțiunei și a sistemului actualu că și pe tempulu cabinetului Hohenwart-Jiricek. Deja ei vedu spectrul înspăimântatoru al unui cabinetu Taaffe-Hohenwart, care basanduse și susținutu fiindu prin o majoritate

Foisor'a „Observatoriului“.

Materialu pentru biographia lui Andrei Murasianu.

(Urmare.)

IV. Activitatea lui în Brasiou.

Pe atunci Andrei Murasianu éra în anul alu IV-lea din teologia. Ii scriseră, se decise; éra blasienii vedindu că brasiovenii de atunci éra oameni mai toleranti decatu buna-ora cei de astadi, că amu înfiintiatu și cele două diare, Fôia (în 1/13 Jan. Gazeta în Martiu 1838), nu'i mai tînura nici-o lectiune de toleranță, ci ilu binecuvântara de caletoria buna, éra episcopulu ilu dispensa de ultimele examene din sem. II. Andrei inse nu scia drumulu catra Brasiou; comerțiantii me tramisera în septemana patimiloru că se'lu aduca eu dela Sibiu, că-ci pana aici calea éra cunoscută si carausiloru de pe Ternavi.

Cu finea sem. II din acelasu anu 1838 invitaramu la examene nu numai pe toti romanii, ci și dintre fruntasii sasi și germani. Care a fostu inse spaim'a omeniloru nostrii, candu în presentia neromeniloru puseram întrebări din Geographia și din Istoria patriei; „că-ci vai, ce voru dice domni, dacă baiatii invétia mai multu decatu ne este nouă ertatu?“

Este tréb'a noastră Kir Dutiele și Kir Georgie; vomu răspunde noi de toate, și pentru istoria și pentru latinésca, éra pe anul viitoru vomu mai introduce istoria naturală, unu picu de frantiosesce și aritmetica mai multă, că baiatii se pótă trece dreptu la gimnasiu și la scól'a comercială; le vomu face și stégu, si toba, ii vomu scóte la primavéra la campu, unde veti veni și D.-vóstra.

„Dara pentru-ce și latinésca?“

„Veti cunosce lips'a ei mai tardiu; latinesce inse invétia numai baiatii cei mai destepti și mai diligenti, și nici aceia de silă. Că-civedeti d-vóstra, pecátu de

Ddiu, că Costache, Jenache și Vasilache, (totu diminutive grecesci) se pórte siurți'a verde, éra Bucuru, Joan Nicolae etc. se mérga la oi. Se se mai făca din ei si cate unu domnu.“

„Dara legea inpedeca!“

„N'are se remana totu asia Kir Georgie; lumea merge înainte.“

Andrei se invoise a merge la Brasiou că și mine, totu numai conditionatu, elu apoi si-a propusu a se folosi catu se pótă mai bine de ocaziunea ce i se dete și lui în acelu punctu alu patriei noastre spre a si înmulți nu numai cunoscințele theoretice, ci și multe practice. Modest'a mea bibliotheca, care pe atunci stă din mai multi classici latini și germani, din opuri istorice și carti romanesce noue, stracurate încóce că prin urechile acului, i stete îndată de a dáu'a di la dispozițiune. Locuiamu ambii în aceleași case în care se află scótele, capell'a, parochulu și cantaretii. Observandu eu că Andrei isi alege de lectură mai totu opuri poetice și că éra multu atrasu de ale lui Góthe, din care se încercă se traduca cate-ceva, ilu îndemnaiu că se invetie câtu mai curendu limb'a italiană si'i deteiu gramatic'a lui Fornassari. În urmatoriulu anu isi castigă pe cei mai celebrii poeti italieni. Pucinu dupa aceea se vedea din încercările sale că cunosce pe Petrarca. Ceea ce a desteptatu în Andrei și mai multu geniulu seu poeticu éra fericitor'a ocaziune de a conveni mai alesu la apele minerali din Valcele în toate verile cu contemporanii nostrii literati din Romani'a, între cari Eliadu, Bolintineanu, Grigorie Alecsandrescu, Boliacu; éra idei istorice, ale caror urme se vedu în mai multe poesii de ale sale, isi castigă nu numai prin lectură, ci și din conversatiunile foarte instructive de care aveamu parte în societatea lui Joanu Maiorescu, Florianu Aronu Nicolae Balcescu și domn'a Florescu una din acelea femei rare, ce se ocupă de istoria patriei și a natiunei óresicu că într'ascunsu. Acea dama genială participă la conversatiunea noastră numai candu nu potea suferi unii anachronismi de cari comitteam noi, atunci deschidea cate unu opu istoricu dreptu la loculu asupra

caruia ne afla'mu noi în eróre, ni'lu puneam în mână și tacea.

Cam acestea éra nutrementele romanesce pentru spiritulu lui Andrei, la care din sem. II 1839 se mai adaosera și lucrările altor literati trimise la redacțiune pentru-că se facu collaboratoru la Gazeta cu 1/3 parte din onorariulu ce avea redactorulu dela editorulu Gótt.

Vedindu eu aplecarea lui Andrei catra arta poetica, în tómn'a anului 1838 me consulta cu densulu și cu alti tineri, că se înfiintiamu și în Brasiou o mica societate de diletanti, precum am fostu înfiintiatu una la Blasiu în a. 1833, pentru-că prin reprezentatiunea unor piese mai ușóre de întielesu și de produsu, precum si alese cu grija și tactu se cercam a desvóltă și la romanii de dincóce gustulu pentru lectură și arte, dandu totu-odata lumei ocaziune de a ni se audi limb'a scrisă nu numai în ss. biserici ci și pe scena, în lumea profana, că-ci pana la tribuna încă nu venise timpulu. Că și în Blasiu, se invoira și în Brasiou vreo 5-6 tineri din locu a conlucră și a ne stă în ajutoriu; din toti inse actualele betranu venerabile Joanu Navrea, curatoru la St. Nicolae, pe atunci junu vigorosu, a concursu din toate poterile la realizarea planului nostru. Curendu facuram o mica colectă cu scopu de a restitui banii din venitul reprezentatiunilor; se ridica scen'a mai antaiu în casele lui Langer cu aparate modeste, absolutu necesarie pentru incepatori. Înainte cu 40 de ani, numrai pe degete romanii cati cunoscea teatrulu în Brasiou. Teatru nemțiescu éra, dăra neîntielegendu limb'a, nu mergé nici-unu romanu la acela. În serbatorile Craciunului se joca prima piesă, în care Andrei avu rol'a principale. Mai toate familiile romanesce din clasa comercială au cercetat acele productiuni, éra în anii urmatori începuseră se mérga „la teatrul românesc“ și familii din poporu, și din comunele Sacele. Acelu exercitiu fragedu în dramaturgia se repeti de cate 2-3 ori în anu, pana candu valorile politice aruncate pe de asupra capetelor noastre ne smulseră din mână rolele și artei inpusera tacere. Acestea au fostu primele începuturi de teatru românesc în Transilvani'a, între anii 1832 et

conservativa, compusa in mare parte din functionari ai statului si din elementele negermane, va inaugura o politica reactionara federalistica, ceea ce ar fi identicu cu abdicarea elementului germanu din pozitiunea dominanta si de suprematie pe care o a fostu usurpatu in urm'a pactului dualisticu.

Pana la ce gradu sunt indreptatite aceste temeri ale nemtiloru se va putea vedea numai dupa terminarea alegerilor si dupa formarea noului cabinetu austriacu. Ca unu semnu forte caracteristicu alu tempului si totu odata alu situatiunei actuale se pote considera si fusiunea si inapacarea aristocratiei feudale austriace si boeme, care pana acuma era desbinata si inpartita in doue tabere, adeca in cea „fidela constitutiunei” si in cea opositionala passivista. Astadi acele doue partide ale aristocratiei feudale, care se numesce pe sine partid'a conservatore si care este considerata si numita de catre adversarii ei, partid'a reactionara, s'au inpacatu si s'au declaratu solidara in fatia nouelor alegeri ce decurgu in momentele acestea.

Deca rezultatulu finalu alu alegerilor va fi favorabilu acestei partide, apoi noul cabinetu va fi compusu din sinulu acestei partide alu carei programu politicu este prea bine cunoscutu din trecutu, dar' despre care inca nu se pote sci intru catu elu este capabilu a se acomoda situatiunei presente si aplecatu a purta contu de scimbarile prin care au trecutu monarchi'a austriaca dela inbucatarea ei incoce. In totu casulu, viitoare sesiune parlamentara a Reichsrathului austriacu va fi nu numai forte interesanta, dar' si decisiva pentru durat'a sistemului actualu de guvernare. Acesta ne o prevestesce nemultumirea ce domnesce atatu la nemti catu si la unguri fatia cu nou'a directiune ce au luatu mersulu afaceriloru in Vien'a. Instinctulu lor le spune, ca ceea ce se prepara acolo nu va fi favorabilu nici pentru nemti si nici pentru unguri si unic'a loru sperantia este, ca in momentele supreme voru apela si voru cere ajutorulu principelui Bismark ca si pe tempulu cabinetului Hohenzollern.

In dilele acestea s'au pertractatu inaintea tribunalei criminalu din Vien'a unu procesu forte scandalosu, in decursulu caruia lumea au aflatu, ca in monarchi'a austro-ungara se face unu comertiu formalu cu ordinele, cu decoratiunile si cu titlaturele. Scandalulu au ajunsu inse la culme, candu din depunerile acusatiloru si ale martoriloru s'au vedutu, ca in calitate de agenti si mijlocitori ai acelui comertiu au figuratu nu numai functionari inalti de statu dar' si ca unulu din cei mai activi agenti au fostu „marele patriotu” magiaru d. Gabriel de Varady vicepresedintele dietei unguresci, care cu ajutorulu subagentiloru sei au storsu sume enorme dela acei venatori vani de titlaturi, decoratiuni si orduri, alu caroru cursu au cadutu adencu subt al pari alu valorei loru nominale.

Nu mai putinu scandalosu este si faptul pe care l'au descoperitu diariulu opositionalu „Magyarország” din 23 Iunie, ca adeca ministrulu presedinte alu cabinetului ungurescu d. K. Tisza au fostu nevoitu se inpartiesca intre deputatii gubernamentali sum'a de 25.000 fl. v. a. pentru ca acestia se'si pota plati datoriile personale si se

aiba cu ce pleca acasa. Acestu faptu scandalosu n'are lipsa de nici unu comentaru; elu vorbesce prin sine insusi.

Din Berlin se semnaléda o crisa ministeriala, care s'au nascutu prin demissionarea a trei ministrii cari nu se potu invoi cu mesurile reactionare ale principelui Bismark.

Mortea principelui imperialu Louis Napoleon, uniculu fiu alu imperatului Napoleonu III a facutu o inpressiune durerosa si trista in tota lumea. Erau forte multi, cari fara de a fi bonapartisti, considerau pe junele principe de erede alu republicei franceze in acarei durata nu credeau. Astadi acele credintie si sperantie s'au nimicitu, pentru ca partid'a bonapartistiloru lipsita de pretendentulu lor imperialistu nu mai are ratiune de a exista, de cumva nu voru recunosce de legitime pretesionile la tronulu Franciei ale principelui Jérôme Napoleon seu ale fiului seu Victor. In casulu acesta bonapartistii voru putea dice: „Imperatulu a muritu, traiésca imperatulu!” si voru putea continua scandalurile parlamentare, ca si inainte de mortea principelui Louis.

In 26 Iunie Sultanulu a subscrisu iradea (decretulu) prin care destitue pe rissipitorulu si sibaritulu Kediv Ismail pasia din postulu seu de vice-rege alu Egiptului si numesce ca succesoru pe fiulu seu principele Mosamed Tewfik, care in aceea di a si fostu proclamatu de Kediv in Cairo subt numele de Tewfik I. Prin destituirea vice-regelui din Egiptu, care este vasalu alu Turciei, si pe care Sultanulu o a subscrisu numai in urm'a enormei pressioni diplomatice exercitata asupra lui din partea Franciei si a Angliei, s'a datu o noua proba, ca suveranitatea Sultanului, precum si elu insusi astadi nu mai este decatu o fictiune si o jucaria in man'a celui seu celoru mai mari si mai tari, dar totuodata s'a creatu unu precedentu de care la timpulu seu si in prim'a linie se voru sci folosi si abusa de elu Russi'a in Rumeli'a orientala si Austro-Ungari'a in Bosni'a, Hertegovin'a si Novi-Bazar si pote cu inca si in alte locuri.

Unde este Europa? si ce valore mai are ore astadi protectiunea ei?

Dela diet'a Ungariei.

Discursulu

deputatului Alesandru Romanu, tinutu in sedinti'a dela 1 Maiu a. c. a dietei Ungariei in cestiunea limbei magiare.

(Urmare.)

St. deputatu a vorbitu despre o deputatie slovac, care la timpulu seu s'a adressatu catra densulu cu rugarea din care se vedea, ca in anumite comune locuitorii voru se'si invetie copiii si unguresce. Nu dicu, ca deputatiunea Slovaciloru a fostu poruncita, dar' acesta nu este cauza nici argumentare, ca proiectulu acesta de lege ar fi necesariu. Dorinti'a deputatiunei slovace se pote implini forte usioru; nu le trebuie alta de catu se'si ia unu invetiatoriu, care se scie si unguresce.

Stim. condeputatu dice ca de aceea trebuie introdusa invetiarea limbei magiare in modu obligatu, pentru ca bietului totu i lipsesce potinti'a de a influentia pregatirea planului de invetiamentu; era acei cari pregatescu planurile de invetiamentu din antipathie nu primescu limb'a magiara intre obiectele de instructiune. Asiguru

pe stim. colega, ca in tinuturi romane sunt comune se-race muntene de cate 60-80 case in care se propune limb'a magiara dar' nu exista esemplu, ca cineva dintre acei suspitionati se fia escamotatu undeva din planulu de instructiune limb'a magiara.

St. colega a pasitu forte agresiviu contra domnului ministru de instructiune publica, din cauza, ca nu introduce limb'a magiara in instituttele teologice. Procedur'a acesta a deosebitu agerulu condeputatu care in punctulu acesta a de acordu cu extremistii, nu o tinu ca ar fi diplomatica.

Eu asia credu, ca d-lu ministru e forte cunoscutu in politic'a sa de instructiune, elu scie forte bine pentru ce conturba in privinti'a acesta si pe clerulu catolicu, dar' stimatulu condeputatu inca n'a coprinsu politic'a ministrului, de altminterlea ar baga de seama, ca daca'lu ataca, nu o scote la cale. Nu voiu se spunu care este caus'a inpregiurarei de d-lu ministru nu jignesce pe popi si nu i-a parutu bine candu a vedutu pe condep. Ign. Helfy si pe altii din estrem'a stanga ca, spriginidu pe stim. condeputatu Aladar Molnar i-au cuventulu contra lui. (Saudimu! Saudimu! Spune!) Voiu spune. N'ati bagatu de seama, candu a terminatu stim. deputatu Aladar Molnar discursulu seu cum d-lu ministru de instructiune publica l'a dogenitu parintesce — corbulu si-a spalatu puilu — pentru ca a sumatiatu contra domniei sale stang'a extrema si apoi a datu o lectiune si d-lui deputatu Ign. Helfy, pentru nedestieritatea sa. Este o coincidentia deosebita si instructiva ca stang'a extrema spriginesce cu atata vehementia guvernulu in cestiunea acesta de invetiamentu. Din parte'mi, candu asi fi guvernulu si asi vedea ca me partinesce stang'a extrema, asi dice: *Timeo Danaos et dona ferentes*. Inse candu toti de tote partile dau in ministru, dar' elu nu spune adeverat'a cauza a politicei sale, ci erta mai virtosu acolora, cari nu sciu ce facu fiindu provocatu la acesta, voiu spune-o eu. D-lu ministru alu instructiunei publice scie prea bine ca clerulu catolicu este man'a sa cea drepta in magiarisare; afara de aceste cestiunea mai are si alta lature. Inlocuindu-se limb'a latina in instituttele teologice cu limb'a magiara le ar putea veni si Slovaciloru, cari au fostu in deputatiune, in minte, dorinti'a justificata, ca si teologii lor, cari au mai tardiu se le fia pastori sufletesci se invetie sciintiele teologice in limb'a in care au se le vorbesca.

Acesta este caus'a ca d-lu ministru nu conturba clerulu catolicu si apoi si: „cum patre guardiano semper bene” (*Ilaritate in stang'a*).

Lui L. Mocsary st. deputatu i s'a disu, ca autonomi'a bisericesca adusa contra proiectului este numai pretecsu. On. casa aceea nu este argumentare buna, pentru ca trebuie se ve aduceti a-minte de patenta si de servitiile ce le a facutu atunci autonomi'a bisericesca, pentru a carei sustinere neatinsea prea st. nostru condeputatu, pe care l'a chematu D-dieu la sine s'a espusu si inchisorei. Din istorie nu este eschisa si pe viitoru o astfel de eventualitate. Acesta nu este pretecsulu d-loru. Este dreptu datu de diet'a tieriei tocma asia cum e autonomi'a bisericesca, libertatea religionara si este asemenea de pretuitu dreptulu limbei, asemenea neprescriptibilu, pentru ca fiindu nascutu cu noi si inalienabilu, nu are nimenea dreptu alu vatem'a si nimici cu puterea. „In hoc Cesar potuit juris habere nihil.”

In sfersitu, candu am aruncatu privirea asupra discursului celui mare, care cu intregu aparatulu, sciinti'a speciala si elocventia a aparatu proiectulu, esaminandu tote argumentatiunile cate le a adusu imi am adusu a-minte de declaratiunea stim. condeputatu, ca nu e siovinistu si am disu in mine insumi: totusi e siovinistu. (*Ilaritate in stang'a*.)

Increderea s'a adusu inainte pentru motivarea proiectului. S'a pus cestiunea increderii si a bunei intelegeri. Increderea d-loru e ceva ce nu se pote fortia, ea vine de sine, atunci inse candu este inprumutata. Am auditu dicendu-se din partea mai multora si tocma si st. condep. Al. Molnar dise, se facemu noi pasiulu celu dintai. Noi Romanii l'amu facutu cu ani inainte. L'amu facutu in cea mai deplina sinceritate si

1838. Dupa aceea se forma si in Lugosiu societate de dilettanti, care petrunse pana la Brasiovu. Se mai rupsera si cativa membrii intr'o societate magiara nefericita, si remanendu pe locu, in societate cu doue familii romanesci deschisera abonamentu pentru cateva piese romanesci. (A se vedé Gazet'a Transilv. din anii 1838-1842).

Dupa 2 1/2 ani Andreiu trecu dela scol'a romanésca la noulu gimnasiu latinescu dela catholici, nu din alta cauza, decatu ca romanii nu era in stare se dea profesorasiloru plati mai bune decatu 140 fl. si 160 fl. m. c. locuintia forte modesta si ceva lemne de incaldiru casciorele; cu acesta inse elu nu se desparti de societatea romanésca si remase colaboratoru la Gazeta pana la suspensiunea ei in urmare catastrofei bellice din 21 Martiu 1849. Comunicatiunea intre Andreiu si redactoru era atatu de frecventa, in catu dio'a in care nu ne vedeamu si nu esiamu ambii sau si cu altii la preambulare, se numerá intre cele pierdute. Omu iubitoriu de societate cum era elu, in curendu s'a cunoscutu si cu cativa professori dela gimnasiulu sasescu, cu istoriculu Ant. Kurz, care in acei ani locuia in Brasiovu, era in convenirile romanesci din care lipsia Andreiu, se dicea ca omenii nu'si petrecura bine. Omu frumosu, vioiu, simpatichu si glumeti, bunu cantaretu si dantiatoriu, cine se nu'lu iubésca! In acelea momente uitá tota societatea ca si elu este dela Blasiu; densa uitá pana ce o reflectá vener. archimandritu septuagenariu Theodosie dela biserica grecésca, carele cugetá neasemenatu mai seriosu despre lucrurile dumnedieesci, decatu frumosele domne si domnisiore din acelea timpuri, care de si forte religiose, crescute in frie'a lui Dumnediu pe langa tota pietatea ce datori'a precuviosiei sale, nu era in stare se faca vreo distinctiune intre cate doui juni romani frumosi, inse de doue confessiuni. Chiaru si logic'a mamelor incepuse a se incurca. In fine inse

doue familii fruntasie Cepescu et Nicolau scosera pe tote din acea dilemma curiosa, ca in tomn'a anului 1840 isi maritara pe a dou'a fiica respective nepota dupa clericulu profesor Jacobu Murasianu.

Din dio'a cununiei lui Jacobu se decise si Andreiu a se casatori totu in Brasiovu. Elu isi aruncase ochii mai antaiu catra una din cele mai frumoase fiice ale unui comerciantu grecu din cei mai de frunte; in acea parte inse cerculu de farmecu inca nu era ruptu. Urmele acelei dorintie tinere se vedu in prim'a sa poesióra publicata in Folia pentru minte etc. din a. 1839. In a. 1842 Andreiu se decise a cere man'a Susanei, fiicei a dou'a a preotulu Vasile Greceanu. Anim'a ei o avea, restulu inse dependea absolutu dela voi'a parintiloru. Spre mirarea tuturor, acelu preotu curiosu nu a hesitatu intru nimicu a dá fiicei sale si fiitorulu ginere binecuventarea, si unde Jacobu nu s'a potutu cununa in biserica, ci in casa, Andreiu se cununa in capell'a romanésca. Oficiulu de nunu si nuna se veni mie si sociei mele, era la pruncii cati i s'au nascutu pre catu locuise in Brasiovu le amu fostu totu eu patrinu (nasu). Simtitoriu pentru binefaceri, precum era din natur'a s'a, Andreiu imi respalia cu aceea, ca ori-candu eu aveam se intreprindu caletorii mai departate in interesulu nostru nationale, ca cea din 1839 la Vien'a, ca cea din 1845 in Germani'a, ca cele facute la Clusiu, Bucuresci etc., elu totudeauna portá tota sarcin'a redactiunei, cu zelu si precisiune; era dupa inceperea versariloru de sange, pre catu timp am avutu se stau la comitetu in Sibiu dela Novembre 1848 pana in Martiu 1849 intre tote horrorele revolutionarie din secuimea vecina, Andreiu si nasu-meu dr. Paulu Vasiciu vighiara asupra familiei mele remase in Brasiovu, si dupace fu spoliata de insurgenti pana la valore de 5.400 fl. mon. austr. o scapara cu vietia la Campin'a. Dupa pacificarea tieriei, pre candu eu me aflamu exilatu in Bucovin'a, totu An-

dreiu imi conduse famili'a in patria. Corespondentiele mele intretinute cu Andreiu dela Cernauti si Cernauca produsera in spiritulu seu ideile din frumoasa poesi'a compusa in onorea nobilei si generose familii Hormuzache.

Pana in a. 1844 Andreiu nu calcase pe pamentulu Romaniei. Dupa ce Georgie Bibescu fusese alesu de Domnu alu Munteniei in Dec. 1842, poetulu nostru compuse in onorea lui cunoscut'a Oda, pentru care Domnulu i trimise prin Grig. Alexandrescu in semnu de recunoscintia unu orologiu de aur. Domnulu petrecea verile la mosi'a sa Comarnicu, cale de 1 posta buna dela Sinai'a. Andreiu doria se se presente la Domnu, ca se'i multumésca in persóna, si imi ceru ca se'lu conducu pana acolo pe la inceputulu lui Augustu alu aceluasi anu. Amu fostu primitu cu multa bunavointia, era dupace conversaramu cateva ore cu Grigorie, cu adjutantiu Florescu, Calinescu s. a., ne intorseramu in voia buna la familiile nostre.

A pagubitu si Andreiu in revolutiune, si-a scapatu numai una suma pre catu imi aducu aminte de 1.600 fl. la fug'a sa din passulu Temesiu. A mai pagubitu si la falimentulu unui librariu dela Jassi, care'i luase in comisiune 300 de exemplarie din cartea lui Salzmán despre educatiunea scalcia si periculosa, pe care o aflate in bibliotheca mea si o tradusese in romanesc; in Septembrie inse a reintratu ca profesor la gimnasiulu regescu din locu, era dupace mi-am scos eu concessiune noua pentru Gazeta si Folia dela guvernulu militariu, incepuse a colabora si la mine. Inse in Februaru a. 1850 pe mine me si trantira la parete, luandu'mi din mana acelea doue organe de publicitate, care prin nou'a concessiune devenisera drept'a mea proprietate, castigata cu sudori de sange.

(Va urma.)

cu toate aceste n'amu facutu esperienti'a că amu fi intimpinati cu aceeași încredere. Intimpinari de aceste sunt înse acum obicnuite.

În privinți'a inițiativei la încredere, îndrăsnesc a întorče lucrulu și conformu convingerei mele a dice, că pasiulu celu dintai se'lu face acela, care are puterea în mână; acela se se apropia mai antai, pentru că elu are mai multe mijloce de a croi încrederea înprumutată.

Stim. amicu a amintitu de buna întielegere. Pentru bun'a întielegere d-loru, tinu că ar duce la scopu numai unu proiectu de lege conformu căruia în comune cu două elemente, vorbescu despre poporulu magiaru și romanu și se potu întielege și ceilalti, s'ar face cu potintia enunțiarea, că se se invetie limb'a magiara în comune române și vice-versa limb'a romana în comune magiare. Atunci a'și primi proiectulu din toate poterile. Dăra de ore-ce vedu, că sub pretecestu futulu adeca, pentru a se dá limbii nationale a statului unu terenu mai mare de câtu ilu dá mintea tréza și legea, decâtu ingadue dreptulu; candu dărea unui terenu mai mare se face cu umilirea părții celei lalte și cu despretuirea limbii sale, cu înapoiarea chiar' a acestia, marturisescu că atunci nu sunt în stare o' coprinde a astfelu de buna întielegere.

(Va urmá.)

Romania.

Presintarea responsului Senatului la Mesagiulu Tronului.

Duminea, 10 Iuniu st. v., la orele 11 și jumetate diminiția, A. S. R. Domnulu, în presintia d-loru ministri, incongiuratu de cas'a sa civila și militara, la palatulu din capitala, a primitu în sal'a Tronului, cu solemnitatea obicnuita, biuroulu și comisiunea Senatului insarcinata a presentá Mariei Sale Regale adress'a spre responsu la Mesagiulu Tronului.

D. C. Bosianu, presiedinte alu Senatului, a cititu adress'a pe care amu publicatu-o dejá.

Maria Sa Regala a responsu:

Domnule presiedinte,

Domniloru senatori.

Primescu cu o viua multumire cuvintele ce imi adresati în numele Senatului.

Ele imi dovedescu odata mai multu că întieptiunea și patriotismulu de care natiunea romana a datu atâtea probe, și pe care le regasescu cu fericire în reprezentantii sei, sunt la înaltimea greutatiloru situatiunii și încercariloru prin care trecemu.

Nu me îndouiescu, d-loru senatori, că, gratia concursului luminatu și esperiintiei d-vostre, gratia iubirii și devotamentului tuturiloru pentru tíera, vomu esi triumfatori din aceste dificultati; și că, revisuindu art. 7 din Constitutiune, și respundiendu astfelu cerintieloru secolului și asteptariloru Europei, veti sci totu-de-odata se luati mesurile necesarii pentru că interesele vitale ale natiunii se nu fia compromisse și că viitoriulu ei se fia asicurat.

Presintarea responsului Camerei la Mesagiulu Tronului.

Marti, în 12 Iuniu st. v., la orele 11 și jumetate diminiția, A. S. R. Domnulu, în presintia d-loru ministri, incongiuratu de cas'a sa civila și militara, a primitu la palatulu din capitala, în sal'a Tronului, cu solemnitatea obicnuita, biuroulu și comisiunea Camerei, insarcinata a presentá Mariei Sale Regale adress'a spre responsu la discursulu Tronului.

D. C. A. Rosetti, presiedintele Adunarii deputatorulu, a cititu adress'a. (Cititorii nostri o cunoscu dejá.)

Maria Sa Regala a responsu:

Domnule presiedinte,

Domniloru deputati.

Ve multumescu pentru cuvintele caldúrose ce imi adresati.

În adevéru, înprejurările sunt grele. Am înse credintia neclintita că întieptiunea și patriotismulu reprezentantiloru natiunii voru învinge, că totu-déuna, încercările în care ne aflamu.

Se nu uitamu că în unire sta taria.

Se nu uitamu, mai alesu astadi, că acésta unire de cugetari și de lucrari e reclamata de tíer'a întrega, pentru că se poteti seversu unu faptu atátu de importantu precum este acela alu revisiunii art. 7 din Constitutiune.

Acésta reforma, efectuată în puterea liberului jocu alu institutiuniloru reprezentative, va intari și va înradacina puternicu în animile tuturiloru încrederea în institutiunile nostre fundamentale.

Tari în intru pe bas'a legii și a libertatii, desvoltarea natiunii va luá upu aventu decisivu.

Eu și Dómnă ve multumimu pentru simtamentele ce ne aretati și uramu d-vostre și iubitei nostre patrii fericirea cea mai deplina.

ACADEMIA ROMANA.

Sesiunea extraordinara.

Procesulu-verbalu Nr. 8.

Siedinti'a din 2 Iuniu st. v. 1879.

Siedinti'a se deschide la 9 ore a. m.

Se dá lectura procesulu-verbalu alu siedintiei precedente, și, după ore cari rectificari, se verifica.

Se comunica o scrisóre a d-lui Ioanu Urban Iarnik, professoru de limbele romanice la universitatea din Vien'a și la scóla reala din Leopoldstadt, prin care multumescu pentru votulu Academiei care l'a numitu membrulu seu corespondentu.

D. Maiorescu citește raportulu ce a facutu din partea comisiunii numita pentru cestiunea pusa de epitropia bisericeii Sf. Vineri, a căruia conclusiune afirma respingerea cererei epitropiei, pe cuventu că, după testamentulu repasatului generalu C. Nasturel Herescu, epitropia are sarcina și îndatorirea de a respunde societatiei academice jumetate din veniturile mosiiloru donate; éra cererea de 5 la suta care d-nii epitropi dicu că au dreptu a luá din venitul bisericeii cu titulu de cheltueli nu pôte se cada în sarcina Academiei.

D. Ghica observa că problem'a nu e pe deplinu resolvata, căci venitul de care beneficiadia Academia, provenindu din nisce proprietatii a caroru administratiune trebuie se aiba cheltueli, i se pare justu si legalu că acelu ce trage folóse se participe și la cheltuelile de administratiune.

D. Maiorescu observa că prescriptiunile regulamentulu primariei, care acorda epitropiloru cá compensatiuni câte 5 la suta din veniturile averiloru ce administrédia, nu potu se fia inopabile Academiei, care celu multu pôte se fia obligata a suportá participarea la cheltuelile de administratiune.

D. Babesiu dice că observa cum că comisiunea s'a ocupatu numai de drepturile societatiei, care, după prescriptiunile testamentulu, trebuie se fia scutita de asemenea sarcina; de aceea se pronuntia pentru conclusiunile raportulu comisiunii.

D. Maniu dice că, nici după lege, nici după testamentu, Academia nu pôte fi obligata a dá unu remunerariu de 5 la suta d-loru epitropi. De aceea d-lui s'a unitu cu ceilalti membri din comisiune spre a le respinge cererea; éra candu se va formulá o cerere speciala pentru cheltueli de administratiune, sub acestu titlu cererea va potea fi considerata la timp.

Se pune la votu conclusiunile raportulu și se admitu cu majoritate.

D. Quintescu, luandu cuventulu, observa că în anale s'a strecuratu ore-cari erori, mai alesu în testurile latine, cari nu potu fi ertate.

D. Sionu raspunde că nu e carte care se nu aiba erori tipografice; cu atátu mai alesu că unele din manuscrisitele ce se dau la secretariatu, sunt scrise câte odata cu caractere putinu legibile, de aceea lucrulu se pôte îndreptá prin o erata care s'ar potea anexá la finele părții a două din anale.

D. Odobescu esplica că, că unulu care a inpartitu adese-ori cu d. secretaru generalu sarcina de revisuire a tiparirii analeloru, a avutu ocaziune a constată dificultatile acestei lucrari, mai alesu din cauza că nici unulu din membri cari dau lucrari destinate a se trece în anale nu le scriu cu sisthem'a orthografica adoptata pentru tiparirea lucrariloru societatiei, — că fia-care membru are sisthem'a sa speciala de orthografie, adese ori forma de caractere greu de cetitu; și de aicea trebuie se resulte erori neînlatrabile.

D. Hasdeu, aprobandu esplicatiunile date de d. Odobescu dice că acestu inconvenientu ar potea disparea îndata ce s'ar admite că în anale se se publice lucrarile membriloru societatiei cu orthografia care fia-care din ei o are, fiindu-că d-lui însuși nu este în stare că se pricepa sisthem'a orthografiei adoptate pentru anale și alte înprimate ale societatiei.

D. Stefanescu observa că d. Quintescu a redicatu discutiunea pentru o cestiune de textu, si anume pentru nisce erori de texturi latine, éra nici de cum pentru cestiunea orthografiei. De aceea afla că propunerea d-lui Hasdeu este inoportuna în discutiunea de asta-di; în ceea ce privesce a două propunere a d-lui Hasdeu de a publicá analele cu orthografia fia-carui membru, d-lui nu o pôte admite; nu este adoratoru alu orthografiei adoptate de Academie, dera nu întielege că publicatiunea unei societati se se face cu mai multe orthografii.

D. Maiorescu e de parerea d-lui Hasdeu. Analele societatiei, dice d-sa, nu potu de câtu a reflectá starea adevérata a literaturii romane în acésta privintia; și fiindu-că literatur'a romana de asta-di este, câtu pentru orthografie, inpartita în mai multe scoli și nu s'a fixatu inca o unitate, fia-care membru are dreptulu de a scrie cum este convinsu că e mai bine. Diversitatea scrierei se afla în asemenea stare de transitiune în câtu din elementele folositóre ale publicării analeloru și o unificare precipitata, prea matura, neprimita de majoritatea scriitoriloru romani, ar isolá Academia de misicarea literara a romaniloru spre paguba ei și a lor.

D. Quintescu nu e de parere a se mantine sisthem'a orthografica adoptata pentru anale, precum nu este nici de parerea d-lui Hasdeu, că analele se fie unu mosaicu de diferite orthografii, lucru ce nici s'a vedutu, nici sa auditu.

D. Ghica observa că discutiunea a alunecatu pe unu tarému cu totul nou. Că subiectulu i se pare de mare inportantia, dera trebuie a se tractá la timpulu seu, punendu-se la ordinea dilei pentru o alta siedintia.

D. Hodosiu adaoga că propunerea d-lui Hasdeu invólva modificarea regulamentulu societatiei, care e votatu în anulu 1869, și care a statuata unu modu de scriere anumitu pentru înprimatele societatiei. Deci crede că nu cu o simpla propunere se pôte modificá

regulamentulu, și închee ceréndu că Adunarea se tréca la ordinea dilei.

D. Stefanescu se unescu cu d. Hodosiu, conchiendu a tractá cestiunea candu va veni la ordinea dilei modificarea regulamentulu.

D. Hasdeu obiectédia că modulu de scriere adoptatu prin regulamentulu dela 1869, este atátu de vagu și putinu claru, în câtu chiaru comisiunea numita pentru revisuirea proiectulu de dictionaru alu Academiei n'a tinutu comptu de elu, ci, printr'unu procesu-verbalu subscrisu de toti membrii cari o compunu, s'a lasatu latitudinea că fia-care se scrie, se transcrie și se tiparésca după sisthem'a sa de orthografie proprie.

D. Baritiu dice că trebuie se facemu distinctiune între decisiunile generali ale societatiei și între cele speciale ale comisiunii lexicografice; decisiunile acestea nu potu face unu precedentu care se oblige pe societatea întrega.

D. Babesiu cere că cestiunea se se pue la ordinea dilei.

D. Ionescu se unescu în principiu pentru revisuirea sisthemei de orthografie provisorie adoptata prin regulamentulu dela 1869; dera d-lui provóca pe d. Hasdeu că se isi face propunerea conformu cu art. 32 din regulamentu, după care se se pôte deschide discutiunea.

D. Hasdeu depune o propunere sustinuta de d-nii Baritiu, Odobescu, Maiorescu și Caragiani în coprinderea urmatóre:

„Propunemu a se pune la ordinea dilei orthografia cu care se se publice de acum înainte toate publicatiunile Academiei romane“.

D. Sionu dice că acésta discutiune are aerulu a trage la judecata pe secretariatu Academiei. Societatea adoptandu unu modu provisoriu de scriere în 1869, publicatiunile ei urmă se se tiparésca în conformitate. Predecessorii sei la secretariatu au întielesu și au aplicatu acelu modu de scriere altfelu de câtu d-sa. Este evidentu că sisthem'a adoptata este cam vaga și că pôte s'aru cuveni se se adopteze o alta sisthema pe base mai rationabile; dera pentru acésta trebuiescu studii prealabile cari aru trebui recomandate unei comisiunii speciale. — D-lui, în unire cu d. N. Ionescu, depune o propunere în coprindere: „Se se numésca o comisiune care se facea unu proiectu de orthografie“.

D. Odobescu dice că pentru că discutiunea de asta-di se aiba unu resultatu, modulu practic ar fi acelu propusu de d-nii Sionu și Ionescu; éra în privintia corecturiloru din anale se se admita că acestea se se tramita și în revisuirea d-loru autori.

D. Hasdeu și Ghica inclina către propunerea de a se numi comisiunea pentru revisuirea modulu de scriere.

D. Babesiu dice că nu întielege o asemenea comisiune înainte de a se face o discutiune prealabila prin care se se lumineze despre defectele modulu actualu de scriere și din care se póta ascultá diversele teorii orthografice, spre a sci pe cine se numésca în comisiune.

D. Maiorescu se unescu a se urmă mai anteu discutiunea și apoi numirea comisiunii; dera cere că se se defiga o di în care se fia mai multi membri.

Se pune la votu propunerea d-lui Hasdeu, care se adopta cu majoritate, éra aceea a d-lui Sionu cade.

Se decide că discutiunea orthografiei se se pue la ordinea dilei pe luni, 4 Iuniu, la 8 și jumetate ore a. m.

Siedinti'a se redica la 11 și jumetate ore.

Presiedinte, Ioanu Ghica.

Secretaru ad-hoc, G. Sionu.

Sciri diverse.

Jacobu Murasianu, directoru gimnasialu în pensiune și editoru alu „Gazetei Transilvaniei“ anuntia cu cea mai adenca intristare și dorere în numele seu, alu fiiloru și ficeloru sale: Aurelu, Elen'a maritata M. Groza, Iacobu, Sevasti'a și Traianu, a cumnatiloru resp. fratiloru Constantinu Nicolau și Elen'a G. Joanu, ale norei sale Elis'a și alu ginerelui Maioru M. Groza, a nepotiloru și nepóteloru precum și a tuturor celorlalte rudeni, că scump'a și neuitat'a sa consórta

Sevasti'a Muresianu nasc. Nicolau,

prima membra fundatóre a „Reuniunei Femeiloru romane“ din Brasiovu, decorata de catra M. S. R. Dómn'a Romaniei cu crucea „Elisabet'a“

si-a finitu cursulu vietiei după o suferintia mai îndelungata în alu 55-lea anu alu etatii sale, provediuta cu santele taine.

Remasitiile pamentesci ale scumpei decedate se voru redicá Marti la 19 Iuniu st. v. (1 Iuliu) din cas'a propria din cetate piatia mare Nr. 22 și se voru transportá la orele 3 p. m. după ritulu gr.-or. pentru eterna odihna în mormentulu familiaru din cimiteriulu din Gróveru.

Brasiovu, 18 (30) Iuniu 1879.

Fia-i tierin'a usióra!

— (Necrologu). Anna veduv. Brote dă in numele seu precum si in numele tuturor consangenilor cu anim'a infranta de jale scire despre repaosarea fiului seu

Valeriu Brote, comerciantu,

care isi fină in 17/29 Iunie 1879 repentinu in Ludwigsburg (Württemberg) vieti'a plina de sperantia, in alu 25-lea anu alu etatii sale.

Sibiui, in 18/30 Iunie 1879.

— (Adressa de condolentia). Camerile Romaniei au adressatu urmatorea adresa de condolentia Maj. Sale Imparatesei Eugenia la Chislehurst:

„Majestate! Adencu misicati de evenimentulu ne-fericitu care v'a isbitu in persón'a fiului Vostru prea iubit si patrunsi de recunoscinti'a catra memori'a „Imperatului venimu a ve presentá respectuosu senti-mentele nóstre de condolentia.“

— (O noua baie de scaldatu). Ni se scrie din Feredeiu urmatorele: Energiosulu parochu romanu gr. or. din comun'a Romos dupa multe sacrificii a edificatu o baie de scaldatu chiar' in centrulu comunei Feredeiu (Füüdgyogy) pe proprietatea sa, si dupa cum spune istori'a, chiar' pre ruinele strabunilor nostri Romani, adusi de Traianu. Acésta se aduce la cunoscinti'a p. t. publicu.

— (Mostenirea Trausch.) Amu reproduse de pe „Timpulu“ nesce amenunte in privintia unei mosteniri fabuloase ce se dicea cá a capetatu d. Trausch. Acelasiu diaru publica acum urmatorele, care rectifica in parte relatiunea data de elu si reproducu si de noi.

Cu privire la mostenirea fabuloasa a d-lui Trausch, himistulu laboratorului spitalului Coltiei, aflamu din isvoru sicuru cá reposatulu unchiu nu se numea Trausch, ci Shöck. Acesta murise, dupa cum se spune, inainte cu patru-dieci de ani, lasandu dupa elu o avere colosala. Avereá remase in ingrijirea unui prietinu alu reposatului Shöck, care, murindu si elu inainte cu vre-o doue-dieci de ani lasa banii bancii englese, pentru cá ea se caute pe eredi defunctului Shöck. Trecura ani la midilocu pana ce s'a aflu cá familia Trausch este inrudita in linia colaterala cu Shöck. Eredi sunt mai multi, intre cari este si d. directoru alu farmaciei eforiei spitalelor de aici. Pana se va face partagiulu, voru trece éra ani si sum'a ce se va cuveni d-lui Trausch nu póte fi atatu de mare precum se vorbea. E dreptu, cá avereá totala se urca, conformu actelor, la sum'a frumoasa de 13 milioane livre sterlinge, adica cam la 400,000.000 franci. Dupa ce se va stabili numerulu ereditoru, se va poté cunosce cifr'a ce se cuvine d-lui Trausch, care in ori-ce casu va fi destulu de insemnata.

„Candu norocu-si schimba pasulu,
„N'aducu ani ce-aduce césulu.“

Bibliografia.

— Din „Indreptariulu practic in tóte afacerile finantiare“ compusu de d. Georgiu Popu a aparutu brosiur'a III si a IV-a. Cu acésta ocaziune Editur'a tipografiei seminar. din Blasiu publica urmatoriulu „Avisu pentru domnii abonati“:

Cu brosiur'a presente a IV se inchiaie seri'a prima a „Indreptariului practic“; deci deschidemu prin acésta prenumarare pentru seri'a II si ultima a opului.

In seri'a acésta se voru tractá:

Monopole: Tabaculu, — Sarea.

Competintiele in 7 Capitoile, care voru coprinde:

Invetiatur'a depre contracte cu tóta specia de formularie.

Procedur'a cartii fundarie, cu diferite formularie.

Aceste trei capitoile sunt lucrate din partea dlui advocatu Georgiu Filipu din Alba-Iuli'a, unulu dintre cei mai practici juristi din tíera.

Competintiele si ecuivalentu cu totu soiulu de esemple.

Timbrele, dupa brosiur'a edata de auctorulu in limb'a magiara, compusa intr'unu modu pana acum neindatinatu, practic si usioru.

Legea si ordinatiunile referitóre la administrarea dariloru.

Prescriptele referitóre la administrarea competintieloru, timbreloru si a ecuivalentulu.

Cum se vede din specificarea acésta in seri'a II-a sunt adunate cele mai de lipsa invetiaturi pentru vieti'a. Aci se arata, ce forma trebe se aiba unu documentu, pentru-cá validitatea lui se nu se póta inpuiná. Contractele de vendiare, schimbu, inprumutu etc. sunt tractate pre largu si ilustrate cu diverse formulare, cum si asigurarea

drepturilor castigate, prin intabulare. Asemenea este descrisa si ilustrata form'a legale a testamentelor, modalitatea computarii si depurarii competintieloru erariali etc. — totu lucruri, despre cari pana aci nu esiste nice una scriere romanésca, si intru alte limbe inca numai de cele defectuóse.

Pentru tractatele despre contracte, testamente si afacerile cartiloru fund. ne garanteza numele d. adv. Georgiu Filipu, ale carui cunoscintie juridice sunt prea bine cunoscute On. P., — éra pentru timbre si competintie alu auctoriului, care de mai multi ani se ocupa mai multu cu ramulu acesta alu veniteloru publice.

Seri'a a II-a va constá totu din 4 brosiure, de cate celu pucinu 3 cóle. Brosiurele acestea voru aparé in 20 Iuliu, 20 Aug., 20 Sept. si 20 Oct., formandu bros. 5—8 din intregu opulu.

Pretiuulu prenumerarii remane 30 cr. de brosiura, — éra pentru intrég'a seri'a II 1 fl. platitu inainte.

Cu esemp. din bros. 1—4 mai potemu servi.

— D. V. Muresianu publica invitare de prenumeratiune la „Stuparitul“ seu indreptariu practic pentru stupari cu privire speciala la incepatori.

Opulu intregu va esi intr'unu volumu de 11—15 cóle si se va tramite, cu postportu solvitu din partea nóstra, tuturor abonatorilor cari voru solvi inainte pretiuulu de abonamentu, care, — in speranti'a spriginului caldurosu alu publiculu cetitoriu, — se statorcesce numai cu 70 cr. v. a. Abonamentele se se faca pana la finea lunei Iuliu.

Pretiuulu e a se tramite prin asemnatiune postala la „Librari'a Fekete-Negrutiu in Gherl'a (Szamos-ujvár)“ seu la subscrisulu in Gyümölcsényes post'a ultima Szilágy-Somlyó.

Collectantii primescu gratis totu alu 6-lea esemplariu.

Acestu manualu va coprinde: Partea I. Notitii generali. Sectiunea I. 1. §. Sourile albineloru. 2. §. Famili'a albineloru. Regin'a. 3. §. Albinele. 4. §. Trantorii. 5. §. Cosiurile. 6. §. Stupin'a. 7. §. Instruirea stupinei. 8. §. Transportarea stupiloru. 9. §. Inghimpatulu albineloru. Sectiunea II Calamitatile stupiloru. 10 §. Morbii albineloru. Putrediuena. 11. §. Disenteria. Buchetulu. Turbarea. Peduchii. 12. §. Perirea reginei. 13. Regin'a stérpa si falsa. 14. Inamici albineloru. 15 Albinele rapace. 16. §. Recirea albineloru. Partea II. Grigi'a stupiloru in diversele anotempuri. Sectiunea I. Primavér'a. 17. §. Lasatulu si examinarea cosiuriloru. 18. Cum se nutresce stupii? 19. §. Retediaturu stupiloru. 20. §. Candu si cum se retediamu? 21. §. Urdinisiulu. Sectiunea II. Vér'a. 22. Inmultirea albineloru. 23. §. Roitul. 24. §. Semnele roitului. 25. §. Pregatiri inainte de roitu. 26. §. Cum se prindu roi? 27. §. Cum se asiédia roi? 28. §. Cum se ajuta si inpieca roitul? 29. §. Cum se inpreuna roi? 30. §. Inpreunarea cosiuriloru in genere. 31. §. Agendele dupa finitulu roitului. 32. §. Roiulu hemisitu (mortu de fóme). Sectiunea III. Tómn'a. 33. §. Grigi'a de tómn'a. 34. §. Alegerea stupiloru de sementia (prasila). 35. §. Stórcerea

mierei. 36. §. Cum se stórcéa? 37. §. Cum se face din miere otietu? Sectiunea IV. Érn'a. 38. §. Ernatulu stupiloru. Partea III. Diversele sistheme de stuparitu. Sectiunea I. Cosiurile drepte simple. 39. §. Preliminare. 40. §. Cosiurile scobite. 41. §. Roi artificiali. a) Prin schimbarea cosiuriloru. 42. §. Roi artificiali. b) Prin despartire, si c) prin batere. 43. §. Cosiurile inpletite. a) Cosiurile conice. 44. §. Cosiurile inpletite. b) Cosiurile cilindrice. Sectiunea II. Cosiurile drepte compuse. 45. §. Cosiurile compuse inpletite. 46. §. Cosiurile de scanduri compuse. (magazine). 47. §. Diumetati si patrari. 48. §. Cosiurile duple. 49. §. Magazinele si cosiurile compuse duple puse in paralela. Sectiunea III. Cosiurile culcate simple. 50. §. Cosiurile de lemn. 51. §. Cosiurile culcate de paie. 52. §. Stuparitul cu cosiuri culcate simple. Sectiunea IV Cosiurile compuse culcate. 53. §. Magazinele culcate de paie. 54. §. Cosiurile de cadre. 55. §. Cosiurile Nuttiane. Sectiunea V. Cosiurile cu constructiune interna mobile. 56. §. Preliminare. 57. §. Cosiurile de sisthem'a lui Dzierzon a) Cosiurile. 58. §. Cosiurile de sisthema lui Dzierzon b) Cadrele. 59. §. Inpoporarea cosiuriloru Dzierzoniane. 60. §. Stuparitul cu cosiuri de sisthem'a lui Dzierzon. 61. §. Racolt'a de miere (Retediaturu). 62. §. Cosiurile de sisthem'a lui Berlepsch.

A mai aparutu de subt tiparu:

— Apologie. Discusiuni filologice si istorice magiare privitóre la romani, invederite si rectificate de dr. Gregoriu Silasi, prof. de limb. si literat. romana la r. universitate din Clusiu. Cartea prima Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Editiunea „Amiculu Familiei“. Pretiuulu 30 cr. v. a. Clusiu, inprimari'a lui Joane Stein 1879.

— Renascerea limbei romanesci in vorbire si scriere, invederita si apretiatu de Dr. Gregoriu Silasi, profesor de limb. si literat. romana la r. universit. din Clusiu, membru onor. alu Societatei acad. rom., scl. Fasciór'a I. Editiunea „Amiculu Familiei“. Pretiuulu e 40 cr. — 1 francu = leu n. Clusiu, inprimari'a lui Joane Stein 1879.

— Atragemu atentiunea onor. nostrii cetitori asupra anuntului pe care ilu publicamu in numerulu de astadi relativu la invitarea de abonamentu la „Albin'a Carpatiloru“, care dejá pana acuma se bucura de o frumoasa reputatiune si care a sciutu a isi castigá unu respectabilu numeru de abonati.

Nr. 17 alu „Albinei Carpatiloru“ este de urmatoriulu coprinu: Textu: Petru Cazaculu, de Iosifu Popescu (continuare). — Cid sub Fernando celu mare, dupa I. G. Herder, tradusu de V. Mihailu Lazaru (fine). — Vieti'a poporului romanu, de Oreste Dljanschi. — Crutiarea: II. Obicinuirea de a crutiá (fine). — O revedere, poesia d O. C. Waldau, tradusa de I. P. — Unu barbatu ingeniosu, novela de Mihailu Nicolescu-Nuca (fine). — Leulu schitie din sciintiele naturale. — Varietati, Cronica, Bibliografia.

Ilustratiuni: Leulu berbericu.

Foiá pentru totu — cu ilustratiuni.

Redactoru: Iosifu Popescu.

Editoru: Visarionu Romanu.

Apare in Sibiui (Transilvania) la 15 si ultim'a fiacarei luni in fascicole de cate 2 cóle cu invelitóre. Chartie fina, tiparu placutu, ilustratiuni frumoase.

Aduce articoli de sciintia, ofere lectura delectatóre, pledéza pentru adevéru, pentru bine si pentru frumosu, avédu pururea in vedere principiile estetice, regulele bunului gustu, puritatea limbei si claritatea modulu de a scrie.

Pretiuulu abonamentulu: 1 anu 6 fl., 6 luni 3 fl., 3 luni 1 fl. 50 cr. Pentru Romani'a: 1 anu 16 lei, 6 luni 8 lei, 3 luni 4 lei.

Pretiuulu abonamentulu se póte tramite din Romani'a si in bilete ipotecari si in marce postale.

Abonamentele se facu la editorulu V. Romanu in Sibiui, la tóte librariile si la oficiele postale.

Doritoriloru se potu inca tramite esemplare complete dela inceputulu anulu.

Carti mai noua.

Alexi Theochar, Ciard'a alba. Naratiune poetica in 5 canturi	bros. —20
— Ai carte, ai parte. Roman umoristicu	—70
Baritiu G., Dictionariu ungurescu-romanescu (leg. 3.50)	3.—
Baritiu Octaviu, Gramatec'a limbei magiare	1.—
— Magyar-román zsebszótár	1.—
Botureanu H., Manualu de archeologie biblica. Cu portretulu auctorului	2.—
Cretzianu G., Patrie si Libertate. Poesii vechi si noue	2.50
Darea de séma asupra procesului politicu de pressa alu d-lui George Baritiu redactorele „Observatoriului.“ In cestiunea colecteloru pentru soldati romani raniti	—25
Golubinski C., Privire scurta asupra istoriei bisericiei romana-orthodoxa. Tradusa de J. Caraciovéanu	1.—
Lauranu A. Dr., Crescerea poporale. Manualu pedagogico-didacticu pentru luminatoriul poporului, dupa Iguatiu Bárány prelucratu	1.30
Popu G., Indreptariu practic in tóte afacerile finantiare, compusu pre bas'a legiloru si ordinatiuniloru finantiare ce suntu in vigóre. Din opulu acesta a esitu primele 4 brosiure, care costa Pretiuulu de prenumeratiune pentru cele din urma 4 brosiure este 1 fl. (vedi Bibliografia).	1.—
Teutschländer W. St., Michael der Tapfere, ein Zeit- und Charakterbild aus der Geschichte Rumäniens	2.20

Se afla de vendiare la

W. Krafft in Sibiui.

N. B. La cerere se voru spedá carti singurate si subt legatura (Kreuzband), dar' atunci pentru francare se urca pretiuulu cu 10%. Sum'a acésta si se va tramite prin assignatiu postala d'odata cu comand'a.

Catalogulu celu mai nou se inpartieste gratis si franco ori-cui 'lu-va cere.